

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom 29. novembra 2012 v Bratislave v trestnej veci proti obžalovanému **M. K.** pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovaného M. K. vedená na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5To 114/12, sa tomuto súdu **n e o d ň í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici vykonáva pod sp. zn. 5To 114/12, odvolacie konanie v trestnej veci obžalovaného M. K. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. Vec bola uvedenému súdu predložená dňa 11. októbra 2012 na podklade odvolania obžalovaného smerujúceho proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 26. septembra 2012, sp. zn. 2T 43/2012.

Písomným podaním z 13. októbra 2012 (č. l. 654 - 656 spisu) vzniesol obžalovaný generálnu námietku zaujatosti tak Okresného súdu ako i Krajského súdu v Banskej Bystrici a z toho dôvodu požiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky o odňatia veci, sp. zn. 2T 43/2012 (podľa § 23 ods. 1 Tr. por.) obom týmto súdom a jej prikázanie inému súdu. V odôvodnení pritom poukázal na to, že má dôvodné podozrenie, že došlo k ovplyvňovaniu súdov zo strany poškodeného ako i zo strany okresnej prokurátorky. Zároveň tiež uviedol, že jeho manželka je v súdnom spore s jedným sudcom z Banskej Bystrice, a to môže mať podľa jeho názoru závažný vplyv na konečné rozhodnutie o vine a následne aj o treste príslušným súdom v Banskej Bystrici. Záverom obžalovaný pomerne podrobným spôsobom

opísal doterajšie rozhodovanie súdov v danej trestnej veci, ktoré malo byť - ako už bolo vyššie zmienené - ovplyvňované okresnou prokurátorkou, ako i splnomocnencom poškodeného (resp. samotným poškodeným) z dôvodu ich nadštandardných vzťahov so sudcami (príp. pokiaľ ide o poškodeného i s prokurátormi).

Dňa 23. novembra 2012 bol predložený príslušný spisový materiál, tiež i spolu s písomnými vyjadreniami sudcov dotknutého krajského súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti v danej veci, tunajšiemu súdu na rozhodnutie o vyššie uvedenom návrhu obžalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. ako aj predložený spisový materiál a dospel k záveru, že v danom prípade nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Banskej Bystrici a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z **dôležitých dôvodov** môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takéhoto postupu. Dôležité dôvody nie sú v zákone taxatívne uvedené, ale treba nimi rozumieť také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci.

Za dôležité dôvody v zmysle citovaného zákonného ustanovenia treba podľa ustálenej súdnej praxe považovať aj zistenie takých skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezaujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu z rozhodovania.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého - „**nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi**. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

S ohľadom na uvedené je teda zrejmé, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje tiež i na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého **možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre** jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

V zmysle súdnej praxe treba pritom pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä

skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom.

Pokiaľ ide potom o posudzovaný návrh, tak z jeho obsahu je zrejmé, že tento obžalovaný postavil predovšetkým na námietkach smerujúcich k predchádzajúcemu procesnému postupu súdu, ktoré však nepatria medzi dôvody vzniku pochybností o nezaujatosti toho - ktorého orgánu uvedené v ust. § 31 ods. 1 Tr. por., a preto pre ne ani nemôže byť takýto orgán vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania (k tomu viď i ust. § 32 ods. 6 Tr. por.).

V tejto súvislosti treba ale podotknúť tiež zároveň tú skutočnosť, že námietky zaujatosti možno vznášať len proti tým sudcom (resp. prísediacim), ktorí sa na prejednávaní a rozhodovaní veci skutočne podieľajú a nie proti neurčitým osobám, napr. všetkým sudcom určitého súdu. Aj napriek uvedenému možno však konštatovať, že okrem vyššie spomenutých výhrad dotýkajúcich sa spôsobu rozhodovania obžalovaný neuviedol vo svojej žiadosti ani voči jednému jeho sudcovi žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v danej veci, pričom tieto nie sú ani obsahom predloženého spisového materiálu. Navyše i z písomných vyjadrení sudcov dotknutého krajského súdu vyplýva, že títo sa necítia byť v danej veci zaujatí a nevidia teda dôvod na svoje príp. vylúčenie.

Z dôvodov vyššie uvedených preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k takému záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegovanie veci inému krajskému súdu v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., nakoľko nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

A úplne na záver považuje tunajší súd s ohľadom na obsah podaného návrhu za žiaduce upozorniť tiež na to, že v tomto obžalovaný M. K. okrem všetkých sudcov príslušného odvolacieho súdu namietol i všetkých sudcov Okresného súdu Banská Bystrica

a rovnako teda navrhol vec v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. odňať i uvedenému súdu. K tomu je potom potrebné uviesť iba toľko, že hoci o tomto návrhu už s poukazom na prebiehajúce odvolacie konanie nemohlo byť v danom konaní rozhodnuté, neznamená to, že príp. obžalovaným uplatnené námietky zaujatosti sú automaticky vylúčené i z predmetu preskúmania odvolacieho súdu (v tejto súvislosti treba poukázať najmä na ust. § 317 ods. 1 Tr. por., ako i ust. § 31 ods. 4 Tr. por. a § 32 ods. 6 Tr. por.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 29. novembra 2012

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová